

Magda Heydel

# Gorliwość tłumacza

PRZEKŁAD POETYCKI  
W TWÓRCZOŚCI CZESŁAWA MIŁOSZA



Wydawnictwo  
Uniwersytetu  
Jagiellońskiego

**Magda Heydel** – polonistka, anglistka, przekładoznawczyni. Pracuje w Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych Wydziału Polonistyki oraz Katedrze UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jest redaktorem naczelnym czasopisma „Przekładaniec”. Opublikowała monografię *Obecność T.S. Eliota w literaturze polskiej* (2002) oraz, z Piotrem Bukowskim, antologię *Współczesne teorie przekładu* (2009). Jest tłumaczką literatury języka angielskiego, ma w dorobku przekłady utworów Virginii Woolf oraz Josepha Conrada, Thomasa Stearnsa Eliota, Seamusa Heaneya, Teda Hughesa i Dereka Walcott’a.

Magda Heydel opisuje i analizuje dzieło przekładowe Czesława Miłosza z perspektywy współczesnego przekładoznawstwa, które w ostatnich dekadach przekształciło się z pobocznego nurtu badań filologicznych w samodzielną dyscyplinę naukową. Nie sposób dziś ograniczać analiz przekładoznawczych do poziomu operacji międzyjęzykowych: przekład to pojęcie służące do opisu kultur w dialogu lub starciu, pozwalające na zrozumienie procesów zachodzących za sprawą tłumaczy w „strefach nadgranicznych” wielojęzycznego i wielokulturowego świata oraz ujawniające wewnętrzne zróżnicowanie stabilnych, zdawałoby się, kategorii.

Autorka proponuje nowatorskie ujęcie twórczości przekładowej Miłosza, wykraczając poza tradycyjne sposoby rozumienia tłumaczenia i tłumacza. Pyta o relacje łączące różne obszary twórczej działalności poety, by ukazać przekład jako przestrzeń, w której Miłosz realizuje swoje zarówno doraźne, jak i dalekosiężne zamierzenia. Hybrydyczność przekładu jako gatunku pisarstwa, a także jako pojęcia operacyjnego, zostaje przedstawiona w tych szeroko zakrojonych studiach, w których nie brakuje również interpretacji konkretnych utworów, na tle skomplikowanej tożsamości pisarza i człowieka. Analizy Heydel odsłaniają nowe przestrzenie dzieła autora *Mowy związanej*, a jednocześnie pokazują związki jego twórczości przekładowej z obszarami pozaliterackimi – politycznymi, historycznymi, socjologicznymi czy ekonomicznymi. Elementem spajającym wątki podjęte w książce jest postać tłumacza: podmiotu tłumaczonego tekstu literackiego, ale też artysty i konkretnego, żywego człowieka. W dziele i życiu Miłosza, udowadnia autorka, wiele się dzieje za sprawą przekładu.

WYDAWNICTWO

UNIWERSYTETU  
JAGIELLOŃSKIEGO

[www.wuj.pl](http://www.wuj.pl)

ISBN 978-83-233-3485-9



9 788323 333485